

32002F0475

2002.6.22.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 164/3

A TANÁCS KERETHATÁROZATA
(2002. június 13.)
a terrorizmus elleni küzdelemlről
 (2002/475/IB)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Uniót létrehozó szerződésre és különösen annak 29. cikkére, 31. cikkének e) pontjára és 34. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Unió az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás egyetemes értékei, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása alapján áll. A demokrácia és a jogállamiság – tagállamai által közösen vallott – elvein alapul.
- (2) A terrorizmus ezen elvek egyik legsúlyosabb megsértése. A Tanács 1995. október 14-i, nem hivatalos ülésén elfogadott La Gomera nyilatkozat elítélte a terrorizmust, amely veszélyezteti a demokráciát, az emberi jogok szabad gyakorlását, valamint a társadalmi és gazdasági fejlődést.
- (3) A terrorizmusra vonatkozó számos egyezménynek részese minden tagállam, illetve részesei egyes tagállamok. Az Európa Tanácsnak a terrorizmus visszaszorításáról szóló, 1977. január 27-i egyezménye a terrorista bűncselekményeket nem tekinti politikai bűncselekménynek vagy politikai bűncselekményekkel összefüggő bűncselekménynek, illetve politikai indítékból elkövetett bűncselekménynek. Az Egyesült Nemzetek elfogadta a terrorista bombatámadások visszaszorításáról szóló, 1997. december 15-i egyezményt és a terrorizmus finanszírozásának visszaszorításáról szóló, 1999. december 9-i egyezményt. Az Egyesült Nemzetek keretében jelenleg tárgyalások folynak egy terrorizmus elleni átfogó egyezmény tervezetéről.
- (4) Az Európai Unió szintjén a Tanács 1998. december 3-án elfogadta a Tanács és a Bizottság cselekvési tervét ⁽³⁾ arról, hogy miként hajthatók végre a legeredményesebben az Amszterdami Szerződésnek a szabadságon, a biztonságon

és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozására vonatkozó rendelkezései. Figyelembe kell venni a Tanács 2001. szeptember 20-i következtetéseit és az Európai Tanács 2001. szeptember 21-i rendkívüli ülésén elfogadott, a terrorizmus elleni küzdelemlről szóló cselekvési tervét is. A terrorizmusra utalás történt az 1999. október 15-én és 16-án Tampereben, valamint a 2000. június 19-én és 20-án Santa Maria da Feirában ülésező Európai Tanács következtetéseiben. Említést tettek róla a Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, az Európai Unión belüli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtésével kapcsolatos előrehaladás (2000 második fele) félévente frissített eredményjelző táblázatáról szóló közleményében is. Továbbá az Európai Parlament 2001. szeptember 5-én ajánlást fogadott el az Európai Unió szerepéről a terrorizmus elleni küzdelemben. Emlékeztetni kell végül arra, hogy a vezető ipari országok (G7) és Oroszország 1996. július 30-i párizsi tanácskozásukon huszonöt intézkedést javasoltak a terrorizmus leküzdésére.

- (5) Az Európai Unió számos, a terrorizmusra és a szervezett bűnözésre vonatkozó külön intézkedést fogadott el, mint például az 1998. december 3-i tanácsi határozat ⁽⁴⁾ az Europol feladatkörének bővítéséről az olyan bűncselekmények vonatkozásában, amelyeket terrorista tevékenység keretében az élet, a testi épség, a személyi szabadság és a vagyon ellen követtek vagy követhetnek el; az Európai Unió tagállamai közötti terrorizmus elleni együttműködés megkönnyítése céljából, a terrorizmus elleni különleges képességek, készségek és szakértelem jegyzékének létrehozásáról és vezetéséről szóló, 1996. október 15-i 96/610/IB tanácsi együttes fellépés ⁽⁵⁾; az Európai Igazságügyi Hálózat létrehozásáról szóló, 1998. június 29-i 98/428/IB tanácsi együttes fellépés ⁽⁶⁾, amely a terrorista bűncselekmények vonatkozásában is hatáskörrel rendelkezik, különösen a 2. cikk; az Európai Unió tagállamaiban a bünszervezetben való részvétel bűncselekménnyé nyilvánításáról szóló, 1998. december 21-i 98/733/IB tanácsi együttes fellépés ⁽⁷⁾; és a terrorista csoportok finanszírozása elleni küzdelem terén történő együttműködésről szóló, 1999. december 9-i tanácsi ajánlás ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ HL C 332. E, 2001.11.27., 300. o.

⁽²⁾ A 2002. február 6-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ HL C 19., 1999.1.23., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 26., 1999.1.30., 22. o.

⁽⁵⁾ HL L 273., 1996.10.25., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 191., 1998.7.7., 4. o.

⁽⁷⁾ HL L 351., 1998.12.29., 1. o.

⁽⁸⁾ HL C 373., 1999.12.23., 1. o.

- (6) Minden tagállamban közelíteni szükséges a terrorista bűncselekmények fogalmának meghatározását, beleértve a terrorista csoportokkal kapcsolatos bűncselekményeket is. Ezen túlmenően az ilyen bűncselekményeket elkövető vagy ezekért felelős természetes és jogi személyek vonatkozásában e bűncselekmények súlyának megfelelő büntetésekről és szankciókról kell rendelkezni.
- (7) Joghatósági szabályokat kell meghatározni annak biztosítására, hogy a terrorista bűncselekmények eredményesen legyenek üldözhetőek.
- (8) A terrorista bűncselekmények sértettjei sebezhetőek, ezért rájuk nézve különleges intézkedésekre van szükség.
- (9) Mivel a javasolt fellépés céljait a tagállamok egyoldalúan nem képesek megfelelően elérni, és mivel ezek a szükséges kölcsönösség alapján uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió a szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az arányosság elvének megfelelően ez a kerethatározat nem terjed túl az e célok eléréséhez szükséges mértéken.
- (10) Ez a kerethatározat a közösségi jog alapelveiként tiszteletben tartja az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény által szavatolt és a tagállamok közös alkotmányos tradícióiból származó alapvető jogokat. Az Unió betartja az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (2) bekezdésében elismert és az Európai Unió alapjogi chartájában, különösen annak VI. fejezetében megfogalmazott elveket. Ennek a kerethatározatnak egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mintha szűkíteni vagy korlátozni szándékozna olyan alapvető jogokat, illetve szabadságokat, mint a sztrájkhoz való jog, a gyülekezési vagy egyesülési jog, illetve a véleménynyilvánítás szabadsága, beleértve azt a mindenkit megillető jogot is, hogy érdekei védelmében másokkal szakszervezetet alapítson, illetve ahhoz csatlakozzon, valamint az ezzel összefüggő tüntetési jogot is.
- (11) Nem tartoznak e kerethatározat hatálya alá sem a fegyveres erők által fegyveres konfliktusok idején elkövetett azon cselekmények, amelyekre a nemzetközi humanitárius jog irányadó, annak megfelelően ahogy e jog ezeket a fogalmakat értelmezi, sem pedig egy állam fegyveres erői által hivatalos kötelezettségeik teljesítése során elkövetett cselekmények, amennyiben azokra a nemzetközi jog egyéb szabályai irányadók,

összefüggéseik folytán egy államot vagy nemzetközi szervezetet komolyan károsíthatnak, ha azokat azzal a céllal követik el, hogy:

- a lakosságot komolyan megfélemlítsék, vagy
- állami szervet vagy nemzetközi szervezetet jogellenesen arra kényszerítsenek, hogy valamely intézkedést tegyen vagy ne tegyen meg, vagy
- egy állam vagy nemzetközi szervezet alapvető politikai, alkotmányos,

gazdasági vagy társadalmi rendjét súlyosan megzavarják vagy lerombolják:

- a) személy élete elleni támadás, amely halált okozhat;
- b) személy testi épsége elleni, a testi épséget súlyosan veszélyeztető támadás;
- c) emberrablás vagy túszejtés;
- d) kormányzati létesítmény vagy közintézmény, közlekedési rendszer, infrastrukturális létesítmény – beleértve az informatikai rendszert is –, a kontinentális talajon rögzített építmény, illetve közterület vagy magántulajdon olyan súlyos megrongálása, amely alkalmas az emberi élet veszélyeztetésére vagy jelentős gazdasági veszteség előidézésére;
- e) légi jármű, vízi jármű vagy más tömegközlekedési, illetve áruszállító eszköz hatalomba kerítése;
- f) lőfegyver, robbanóanyag, illetve nukleáris, biológiai vagy vegyi fegyver előállítása, birtoklása, megszerzése, szállítása, rendelkezésre bocsátása vagy felhasználása, valamint biológiai és vegyi fegyverekkel kapcsolatos kutatás és fejlesztés;
- g) veszélyes anyag kiengedése, vagy tűzvész, árvíz vagy robbanás előidézése, amely emberi életet veszélyeztet;
- h) a víz- vagy áramellátásnak, illetve más létfontosságú természeti erőforrás ellátásának a megzavarása vagy megszakítása, amely az emberi életet veszélyeztet;
- i) az a)–h) pontban felsorolt cselekmények elkövetésével való fenyegetés.

(2) Ez a kerethatározat nem érinti az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében megfogalmazott alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának kötelezettségét.

2. cikk

Terrorista csoporthoz kapcsolódó bűncselekmények

(1) E kerethatározat alkalmazásában a „terrorista csoport” kettőnél több személyből álló, hosszabb idő alatt létrehozott, szervezett csoportot jelent, amely terrorista bűncselekmények elkövetése végett összehangoltan működik. A „szervezett csoport” olyan csoportot jelent, amelyet nem egy bűncselekmény azonnali elkövetésére hoztak létre alkalmoszerű jelleggel, és amelyben a tagoknak nincs szükségképpen formálisan meghatározott szerepe, illetve nem szükséges a tagság folyamatossága vagy a fejlett struktúra.

ELFOGADTA EZT A KERETHATÁROZATOT:

1. cikk

Terrorista bűncselekmények és az alapvető jogok és jogelvek

(1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket az alábbi a)–i) pontban felsorolt, a nemzeti jogban bűncselekményként meghatározott azon szándékos cselekmények terrorista bűncselekményekké nyilvánítására, amelyek az elkövetés módja vagy

(2) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy az alábbi szándékos cselekmények büntethetőségét biztosítsa:

- a) terrorista csoport irányítása;
- b) részvétel terrorista csoport tevékenységében, beleértve információk vagy anyagi források szolgáltatását vagy a tevékenység bármilyen módon történő finanszírozását is, annak tudatában, hogy ez a részvétel hozzájárul a terrorista csoport büntetendő cselekményeihez.

3. cikk

Terrorista tevékenységekkel összefüggő bűncselekmények

Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az alábbi cselekmények terrorista tevékenységgel összefüggő bűncselekményeknek minősüljenek:

- a) minősített lopás az 1. cikk (1) bekezdésében felsorolt cselekmények egyikének elkövetése céljából;
- b) zsarolás az 1. cikk (1) bekezdésében felsorolt cselekmények egyikének elkövetése céljából;
- c) hivatalos okmányok hamisítása az 1. cikk (1) bekezdésének a)–h) pontjában és a 2. cikk (2) bekezdésének b) pontjában felsorolt cselekmények egyikének elkövetése céljából.

4. cikk

Felbujtás, bűnsegély, kísérlet

(1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy az 1. cikk (1) bekezdésében, valamint a 2. vagy a 3. cikkben említett bűncselekményekre való felbujtás, illetve az ahhoz nyújtott bűnsegély büntetendő legyen.

(2) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy az 1. cikk (1) bekezdésében és a 3. cikkben említett bűncselekmények elkövetésének kísérlete, az 1. cikk (1) bekezdésének f) pontjában előírt birtoklás és az 1. cikk (1) bekezdésének i) pontjában említett bűncselekmény kivételével, büntetendő legyen.

5. cikk

Szankciók

(1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy az 1-4. cikkben említett bűncselekményeket olyan határos, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciókkal fenyegetse, amelyek kiadatást eredményezhetnek.

(2) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy az 1. cikk (1) bekezdésében említett terrorista bűncselekmények és a 4. cikkben említett bűncselekmények, amennyiben azok terrorista bűncselekményekhez kapcsolódnak, súlyosabb szabadságvesztéssel legyenek büntetendők, mint amelyek az ilyen bűncselekményekre az 1. cikk (1) bekezdése szerinti különös célzat hiányában a nemzeti jog alapján kiszabhatók, kivéve ha a kiszabható büntetések már a nemzeti jog szerinti legsúlyosabb büntetések.

(3) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy a 2. cikkben felsorolt bűncselekmények olyan szabadságvesztéssel legyenek büntetendők, amelynek felső határa a 2. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett bűncselekmény esetében legalább tizenöt év, a 2. cikk (2) bekezdésének b) pontjában felsorolt bűncselekmények esetében pedig legalább nyolc év. Amennyiben a 2. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett bűncselekmény csak az 1. cikk (1) bekezdésének i) pontja szerinti cselekményre vonatkozik, a büntetés felső határa legalább nyolc év legyen.

6. cikk

Különleges körülmények

Minden tagállam megteheti a szükséges intézkedéseket, hogy az 5. cikkben említett büntetések enyhíthetők legyenek, ha az elkövető:

- a) felhagy a terrorista tevékenységgel; és
- b) a közigazgatási vagy az igazságügyi hatóságoknak olyan információkat szolgáltat, amelyeket azok egyébként nem tudnának megszerezni, ezzel segítve őket:
 - i. a bűncselekmény következményeinek megakadályozásában vagy enyhítésében;
 - ii. a többi elkövető személyének megállapításában vagy azok bíróság elé állításában;
 - iii. bizonyíték megszerzésében; vagy
 - iv. az 1-4. cikkben említett további bűncselekmények elkövetésének megakadályozásában.

7. cikk

Jogi személyek felelőssége

(1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek az 1-4. cikkben említett bármely bűncselekményért, amelyet akár saját nevében eljárva, akár a jogi személy valamely szervének tagjaként eljárva olyan személy követett el a jogi személy javára, aki a jogi személyen belül vezető tisztséget tölt be, amely a következők egyikén alapul:

- a) a jogi személy képviselőjének joga;
- b) a jogi személy nevében való döntéshozatal joga;
- c) a jogi személy szervezetében az ellenőrzés joga.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott eseteken túlmenően minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek, amennyiben az (1) bekezdésben említett személy részéről gyakorolt felügyelet vagy ellenőrzés hiánya tette lehetővé, hogy egy neki alárendelt személy az adott jogi személy javára az 1-4. cikkben említett valamely bűncselekményt elkövetse.

(3) A jogi személyeknek az (1) és (2) bekezdés alapján fennálló felelőssége nem zárja ki a büntetőeljárást azon természetes személyek ellen, akik az 1-4. cikkben említett bűncselekmények valamelyikét tettesként, felbujtóként vagy bűnsegédként követik el.

8. cikk

Jogi személyekkel szemben alkalmazható szankciók

Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a 7. cikk alapján felelősséggel tartozó jogi személy hatáson, arányos és visszatartó erejű szankciókkal legyen sújtható, beleértve a büntetőjogi vagy nem büntetőjogi jellegű pénzbeli szankciókat és egyéb szankciókat is, mint például:

- a) kizárás az állami kedvezményekből és támogatásokból;
- b) valamely üzleti tevékenység gyakorlásától való ideiglenes vagy végleges eltiltás;
- c) bírósági felügyelet alá helyezés;
- d) bíróság által elrendelt felszámolás;
- e) a bűncselekmény elkövetésére használt létesítmények ideiglenes vagy végleges bezárása.

9. cikk

Joghatóság és büntetőeljárás

(1) Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az 1-4. cikkben említett bűncselekményekre vonatkozó joghatóságát megalapozza, amennyiben:

- a) a bűncselekményt egészben vagy részben a területén követték el. Minden tagállam kiterjesztheti joghatóságát, ha a bűncselekményt az egyik tagállam területén követték el;
- b) a bűncselekményt a zászlója alatt hajózó vízi jármű vagy a tagállamban lajstromozott repülőgép fedélzetén követték el;
- c) az elkövető az állampolgára vagy a területén lakóhellyel rendelkező személy;
- d) a bűncselekményt a területén székhellyel rendelkező jogi személy javára követték el;
- e) a bűncselekményt az adott tagállam intézményei vagy népe ellen, illetve az Európai Unió valamely intézménye vagy olyan szerve ellen követték el, amelyet az Európai Közösséget létrehozó szerződés vagy az Európai Unióról szóló szerződés alapján hoztak létre, és amelynek az adott tagállamban van a székhelye.

(2) Ha a bűncselekmény több tagállam joghatósága alá tartozik, és ugyanazon tények alapján az érintett államok bármelyike jogszzerűen eljárhat, az érintett tagállamok együttműködnek annak eldöntésében, hogy melyikük folytassa le az eljárást az elkövetővel szemben annak érdekében, hogy az eljárást lehetőleg egyetlen tagállamban összpontosítsák. Ennek érdekében a tagállamok igénybe vehetnek az Európai Unión belüli minden olyan szervezetet vagy mechanizmust, amelyet az igazságügyi hatóságok közötti együttműködés megkönnyítése és fellépésük egyeztetése céljából hoztak létre. Az eljáró tagállam megállapítása a következő tényezők alábbi sorrendben történő figyelembevételével történik:

- az a tagállam, amelynek területén a bűncselekményt elkövették,

- az a tagállam, amelynek az elkövető állampolgára vagy lakosa,
- az a tagállam, ahonnan a sértett származik,
- az a tagállam, amelynek területén az elkövetőt megtalálták.

(3) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében is, hogy az 1-4. cikkben említett bűncselekményekre nézve megalapozza joghatóságát azokban az esetekben is, amikor megtagadja az ilyen bűncselekménnyel gyanúsított vagy ezért elítélt személy átadását vagy kiadatását egy másik tagállam vagy harmadik ország számára.

(4) Az egyes tagállamok biztosítják, hogy joghatóságuk kiterjedjen azokra az esetekre, amikor a 2. vagy a 4. cikkben említett bűncselekményeket egészben vagy részben a területükön követték el, bárhol is legyen a terrorista csoport székhelye vagy az a hely, ahol a bűncselekményekkel kapcsolatos tevékenységét folytatja.

(5) Ez a cikk nem zárja ki a tagállam nemzeti jogszabályainak megfelelő büntető joghatóság gyakorlását.

10. cikk

A sértettek védelme és támogatása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az e kerethatározat hatálya alá tartozó bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás megindítása vagy büntetőeljárás cselekmények fogantatása ne a bűncselekmény sértettjének feljelentésétől vagy bejelentésétől függjön, legálábbis akkor, ha a cselekményt a tagállam területén követték el.

(2) A büntetőeljárásban a sértett jogállásáról szóló, 2001. március 15-i 2001/220/IB tanácsi kerethatározatban ⁽¹⁾ előírt intézkedések mellett minden tagállam megtesz adott esetben minden lehetséges intézkedést annak érdekében, hogy a sértettek családtagjai megfelelő segítségben részesüljenek.

11. cikk

Végrehajtás és jelentések

(1) A tagállamok meghozzák azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy e kerethatározatnak legkésőbb 2002. december 31-ig megfeleljenek.

(2) A tagállamok 2002. december 31-ig továbbítják a Tanács Főtitkárságának és a Bizottságnak azoknak a rendelkezéseknek a szövegét, amelyekkel az e kerethatározatból fakadó kötelezettségeket nemzeti jogukba átültetik. Az ezeken az információkon alapuló jelentés, valamint a Bizottság írásos jelentése alapján a Tanács 2003. december 31-ig megvizsgálja, hogy a tagállamok megtették-e a szükséges intézkedéseket, hogy e kerethatározatnak megfeleljenek.

(3) A Bizottság jelentésének különösen ki kell térnie arra, hogy a tagállamok hogyan ültették át büntetőjogukba az 5. cikk (2) bekezdésében említett kötelezettséget.

⁽¹⁾ HL L 82., 2001.3.22., 1. o.

*12. cikk***Területi hatály**

Ezt a kerethatározatot Gibraltárra is alkalmazni kell.

*13. cikk***Hatálybalépés**

Ez a kerethatározat az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Kelt Luxembourgban, 2002. június 13-án.

a Tanács részéről

az elnök

M. RAJOY BREY
